

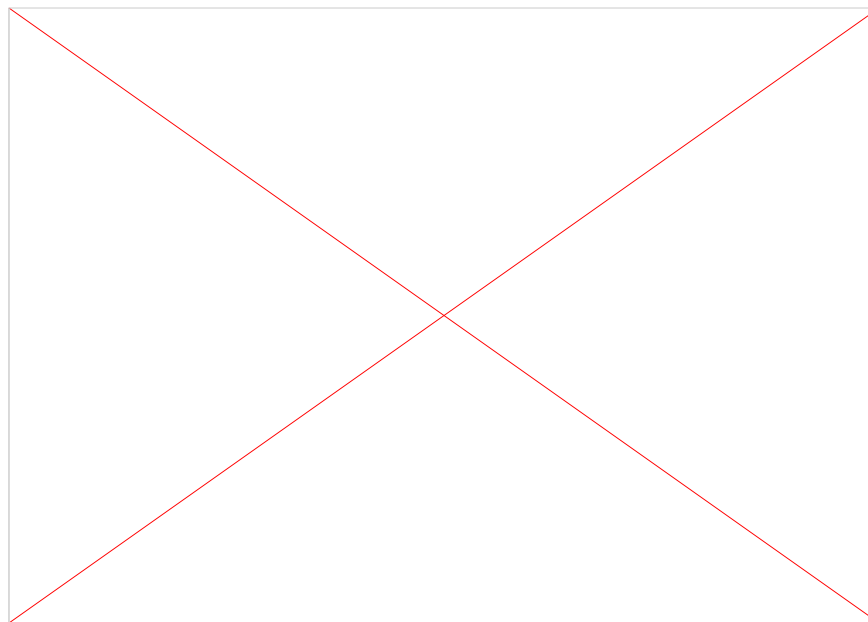
Жоспар:

1. Ақпараттық жүйелер туралы түсінік.
2. Ақпараттық жүйелердегі негізгі процесстер.
3. Ақпараттық жүйелердің даму этаптары.
4. Ақпараттық жүйелердің құрылымы.
5. Ақпараттық жүйені ұйымдастыру.
6. Ақпараттық процесс.
7. Ақпараттық ресурс.
8. Денсаулық сақтаудағы ақпараттық жүйелердің қолданылуы.
9. Медициналық ақпараттық жүйелердің атқаратын қызметі.

Ақпараттық жүйелер туралы түсінік.

- **Ақпарат жүйесі (АЖ) дегеніміз** – қандай да бір объектіні басқаруға қажетті қоғамдық қойылған мақсаттарға жету барысындағы ақпараттарды жинау, сақтау жаңарту, өңдеу, іздеу және беру үшін қолданылатын құралдар, әдістер және персоналдардың өзара байланысқан жиыны.

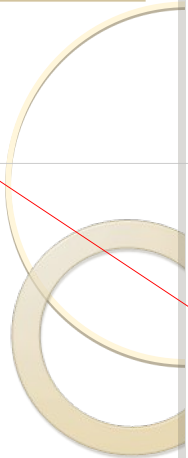
- **Ақпарат жүйелері** (ағылш.*Information systems*; қысқаша: IS) - деректерді тарату, құру, өңдеу, филтрлеу, жинауға адамдар мен компанияларға қажетті техникалық құрал-жабдықтар мен бағдарламалық жасақтамаларды оқу.
- Қойылған мақсатқа жету жолында ақпаратты сақтау, өңдеу және басқаларға беру үшін пайдаланылатын құралдардың, әдістердің және адамдардың өзара байланысты жиыны, пайдаланушылардың сұрауы бойынша ақпаратты сақтауға, іздестіруге және беруге арналған жүйе.

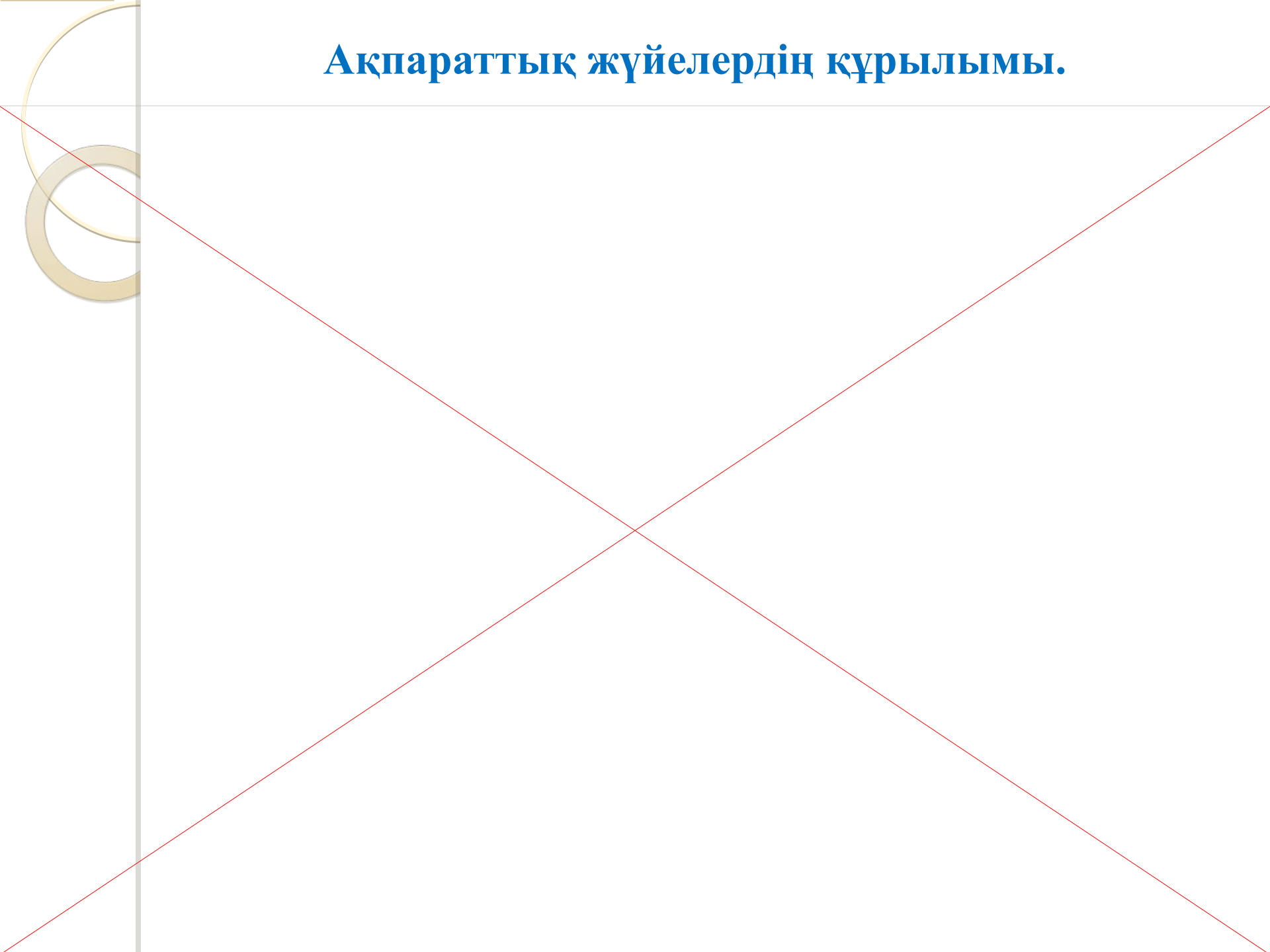
Ақпараттық жүйелердегі негізгі процесстер.

Ақпараттық жүйелердің даму этаптары

Ақпараттық жүйелердің құрылымы.

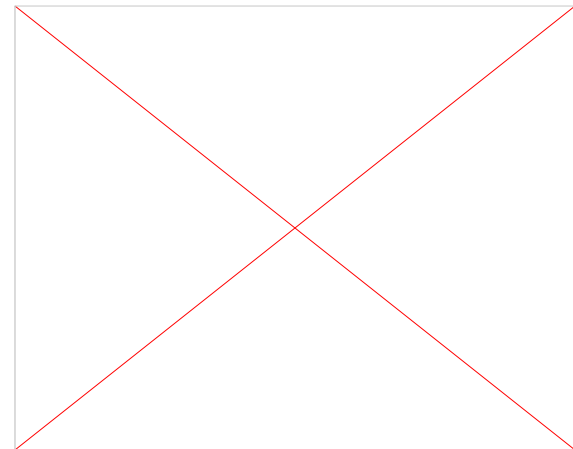
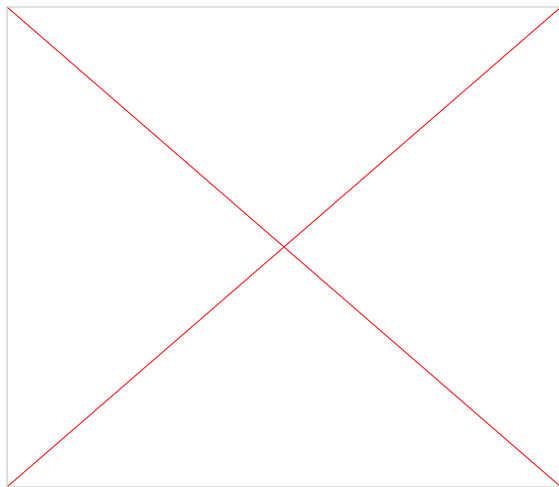

Ақпараттық жүйені ұйымдастыру.

- Кез-келген *ақпараттық жүйе мына қамсыздандырулармен қамтылған:*
- ✓ ақпараттық қамтамасыздандыру жүйесі(мәліметтер);
- ✓ интеллектуалды қамтамасыздандыру жүйесі (ақпарат,білім);
- ✓ техникалық қамтамасыздандыру жүйесі (аппаратуралар);
- ✓ технологиялық қамтамасыздандыру жүйесі (технологиялық);
- ✓ коммуникативтік қамтамасыздандыру жүйесі (интерфейс);
- ✓ жүйелік анализ және жобалау(талдау жасау);
- ✓ адекваттік бағалау және сапалы верификация жүйесі (пайдаланушылар пікірі);
- ✓ ұйымдастыру қарым-қатынас және персоналды басқару жүйесі(пайдаланушыны оқыту);
- ✓ логистика жүйесі (тауардың қызметі және қозғалысы);

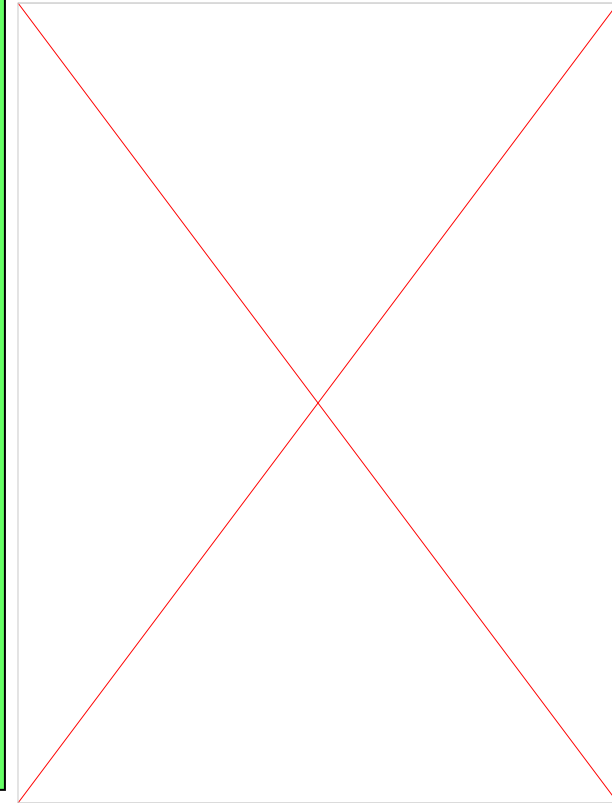
Ақпараттық процесс

- Адам өзін қоршаған ортадан қарым-қатынас жасау және өз бетімен іздеу нәтижесінде алған барлық ақпаратты өзінің бар білімімен үнемі салыстырып, оны реттейді әрі талдайды.
- Адам ақпаратты сақтай алады, өңдейді және(шығарып бере) жеткізе алады. Бұл жағдайда адам қандай да бір әрекеттер жасайды, оларды ақпараттық процесс дейді. Ақпараттық процесті оның өзі жасай алады немесе әр түрлі құралдар мен құрылғыларды пайдалана отырып ұйымдастыра алады. Оларға қағаз, магниттік таспа, дискі, калькулятор, компьютер т.б. жатады.

Ақпараттық ресурстар

- **Ақпараттық ресурстар** (*Информационные ресурсы; information resources*) —
- 1) ғылыми теорияларымен, процестер мен құбылыстарды зерттеулерімен, өнер табыстарымен, машина жобаларымен, ғимараттарымен, зауыттарымен, табиғат пен қоғам туралы мағлұматтарымен сипатталатын Оған сыртқы жадта сақталатын негізгі және қосалқы мәліметтер жиымы мен кірістік құжаттар жатады;
- 2) кітапханаларда, мұрағаттарда, қорларда, мәліметтер банкілерінде және басқа да ақпараттық жүйелерде жеке құжаттар немесе олардың жиымдары түрінде шоғырланған мағлұматтар жиынтығы.

Денсаулық сақтаудағы ақпараттық жүйелердің қолданылуы.

- *Денсаулық сақтауды ақпараттандыру – серпінді дамушы және перспективалық бағыттардың бірі. **Денсаулық сақтаудың Бірыңғай ақпараттық жүйесін (бұдан әрі – ДСБАЖ) енгізумен халық пен медициналық қызметкерлер бірқатар артықшылықтарға ие болды:***
 1. *медициналық ақпараттың пациенттен кейінгі іле-шала қозғалысы;*
 2. *медициналық ұйымды еркін таңдау;*
 3. *тұрғылықты жеріне қарамастан медициналық көмекке теңдей қолжетімділік.*

-
- **«Ресурстарды басқару жүйесі»** (бұдан әрі – РБЖ) – бұл денсаулық сақтау ұйымының заманауи ақпараттық технологияларды қолдану негізінде саланың материалдық, кадрлық және ақпараттық ресурстарын басқару бөлігіндегі қызметін жоспарлау, мониторинг, есепке алу мен талдау жөніндегі міндеттерін автоматтандыру.
 - РБЖ құрудың негізгі мақсаты мәліметтерді енгізуді форматтық-логикалық бақылау негізінде ақпараттың растығы мен өзектілігін, межелес және сыртқы жүйелердің мәліметтерін жүйелі автоматтандырылған пайдалануды қамтамасыз ету; ақпараттың талап етілетін форматтарға ішкі сәйкестігін, оның сақталуын қамтамасыз ету болып табылады. РБЖ-не енгізілген ақпарат басқа ақпараттық жүйелердің жұмысы үшін негіз болып табылады.

Медициналық ақпараттық жүйелердің атқаратын қызметі.

- Дәрігердің автоматтандырылған жұмыс орны - кез-келген медициналық ақпараттық жүйенің орталық бөлімі. Бұл дәрігердің қызметі жалпы максималды және толық түрде автоматтандырылған, яғни нақты бағыттағы арнайы стационар мен поликлиникадағы жұмысқа шартталған болып келеді. Сондықтан дәрігердің автоматтандырылған жұмыс орны көптеген медициналық мекемелерде қолданылады.

